

MAGYAR KURIR.

Bécs, Kedden, November 4dikén, 1823.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból, Oct. 10dikéről következő tudósítást közöl az Oester. Beobachter: A' Porta azt határoza, hogy Jakovacki - Argiropoulo, hajdani Udvari Tolmács, ki két esztendő óta Boliban Kis-Ázsiában volt számkivetésben, visszahívattassék 's előbbeni hivatalába lépjen. Úgy reménylik, hogy egy időben fog megérkezni Ghalib Basával, kit minden nap várnak. Ez a' lépés nevezetes lehet a' Portának következő politicalai körülállásaira nézve. — Dschanib Efendi most ismét részt veszen a' miniszteri-tanácskozásokban, 's már csupán ezen körülállásból magából is azt lehetne következtetni, ha másként bizonyos nem volna is a' dolog, hogy csupán politicalai okoknál, 's a' Portának azon kívánságánál fogva maradott-ki egy darab ideig a' tanácskozásokból, hogy a' szövetséges Udvarokkal való alkudozások annál inkább könnyebbíttessenek.

Néhány nap óta itten azon hír szárnyal, hogy a' Kapudán-Basa' hajós-serege győzedelmeskedett Lemnos körül az Insurgenseknek 35 hajóból álló osztályán. Az Insurgensek, a' mint hallik, a' török Flotta közé kerültek, 's 8 hajót vesztek. De még ezen újságnak bé kell bizonyosodni. — Említésre méltó dolog, hogy a' Kapudán Basa, az Archipelaguson által tett útjában, különféle lázadásban lévő szigetek körül vesztegelt, mint p. o. Milonál, Androsnál és Tinonál, 's egyik ellen sem kezdett semmihez is. A' két

előbb nevezett szigeteknek Elöljáróji elküldék a' Kapudán Basához, marhából és gabonából álló ajándékaikat, 's ez csupán a' gabonát fogadá-el 's azt is fizetés mellett. Tinóban is ugyan azt akarták tenni az Elöljárók; hanem a' nép benne meg nem egyezett, 's néhány óráig vadász-puskákból lövöldözött a' török hajókra. De a' Kapudán Basa fel sem vette az egész dolgot.

A' következő jelentés, mely Salamis szigetéről jött, hol Sept. eleje óta Athene lakosainak nagyobb része, néhány európai Consulságok 's az Insurgensek' fő tanácsa tartózkodnak, olly teljes és hiteles tudósításokat közöl az e' tájon történt dolgok felől, a' minémüket onnan ritkán vehetni: Azon török seregnek száma, mely Júl. végével Livádiát és Thébét megszállá, 's Athenét fenyegeté, hanem csakhamar Negroponte felé fordúlt, 18,000 emberre tételik. Ezen seregnek nagy része, (ide nem számlálván a' szökevényeket) az ezen szigeten történt véres ütközetek után, ismét Zeitunba vonúlt, 's az Oeta hegyének szorosait (a' Thermopylét) szállotta-meg. Az Insurgensek' seregei, mellyek kevésből állanak, megelégedzenek a' Szalonai országútnak őrzésével. Neckita és Panchuria 800 emberrel vannak ezen tájékon. Odysseus a' Parnassus szorosainál fekszik, 's embercinek nagy része elpártolt tőle. — Sept. 4d. és 5dike óta a' Basa' Ármadájából mintegy 8000 ember nyomult-elő Orono, Rapondriti és Kalamac felé a' Negropontei csatorna mentében. A' Jü-

liusban történt első láрма olta, az Athenei lakosoknak egy része, kik mindnyájan Salamis szigetére jöttek, a városba ismét visszament; hanem azt hallván, hogy Kalamót megszállotta az ellenség, újra futásnak eredtek, 's a' fellegrvár görög Kormányzójának kemény parancsolatja, eltávozásra kényszeríté őket. Sept. 7d. török Lovasság jelentgeté magát az Ilissus' partjain, 's ekkor jel adatván az Acropolisról, a' késedelmezők is nagy hirtelenséggel elevezni kénytelenítettek, melly alkalmatossággal különféle szerencsétlenségek történtek. — Ezzel egy csoport könnyű screg az Antiopé sírja felől a' város felé közelített; de a' mellyet elhagyatva találván, visszavonúlt, 's néhány szőlőknek és kerteknek felprédálásával megelégedett. Sept. 8d. megszállak még Kalandri, Marussi és Kephisia nevezetű falukat 's más nap eltűntek. Azon sereg, mellyhez ezen csoport tartozott, hallván a' Scutari Basa vezérlése alatt lévő seregek és a' Bozzari Insurgensei között esett csatázásoknak híret, a' mint látszik állását megváltoztata. Az említett csatázásokról mind ekkoráig nincsenek tökéletes tudósításaink, 's a' mik vannak, ellenkeznek egymással. A' Görögök' állítása szerint, midőn ők egy éj-jel a' mikor Marco Bozzari elesett, a' Törökökre rájok rontottak volna, ezek sokat vesztek. Ezután néhány napok múlva az elesett Vezér' testvére Constantin újra rájok rontott a' Törökökre 's őket ismét megverte. Utóbbi állítás azonban bizonytalan híreken fundáltak. — Az Athenei fellegrvár' őrizet-serege 800 válogatott Görögöktől, 's 15 őket kedvelő Pattantyúsoktól áll. Puskapora, golyó-bisa, valamint elesége is bővséggel van, 's nehéz ágyúkon kívül más egyébbent nem egy könnyen lehet bévenni. A' Törökök, a' mint tudva van, hét hónapig tarták magokat ezen erősségekben, 's utóljára is

csupán a' viz' szűke miatt adák-meg magokat, mellyhez járult még hogy több volt velek 1200 aszszonynál és gyermek-nél. De most a' Görögök, nemcsak a' vízesatornát, hanem a' két theátrum között lévő kútat is jó karba hozták, 's a' Pán barlangja alatt egy új forrást találtak, melly az erősséggel egy ároknál fogva van egybekötetésben. Aszszonyaitkat is mind elküldötték; úgy hogy a' fellegrvár sokáig ki állhatja az ostromot. — Ezen hét' elején (a' tudósítás Sept. 13d. szöll) Petro Bey' fija 160 emberrel, 's egy más sereg 170 Atheneiekkel jövének ide hajón Akropolis őrizetének szaporítására, hanem a' fellegrvár' Commendansa Goura, kívül az itteni Görögök éppen nincsenek megelégedve, nem becsátá-bé őket, 's e' szerint a' pusztá várost kénytelenítettek megszállani, melly ellen hihetőképén semmit sem fognak kezdeni a' Törökök. — Ez előtt néhány hetekkel, az Insurgensek legfelsőbb Kormány-széke az úgynevezett végrehajtó-tanács is Salamisba jött. Tagjai: Petro-Bei Mauromichali Előülő, Kolokotrini Todor Vice Előülő, Zaimi András, Sotiri Karalambi és Gróf Metaxa András. De még Kolokotrini nem érkezett-meg. — Maurorkordato, ki a' többi Görög Vezérekkel nem él egyességben, Hydrában tartózkodik. Az ő fő Titoknok helyét, valami Spiliadi nevű tölte-bé. Negri minden hivatal nélkül van Athenében. Ypsilanti Demeter magánosan él Tripolizában. — Az ismeretes Lord Byron Cephalonia szigetén van, 's azt mondják, hogy a' Görögöknek nevezetes summa pénzt ajánlott.

Spanyol Ország.

A' Seo d' Urgel alatt lévő ostromló-sereg felől így írnak Oct. 9d: „Miolta a' 8d. és 45d. Línea- Legementeknek két Batalionai megjövének, nem mutatá magát az erősségekben őrizet-sereg; végre

az ágyúk is megérkezének, a' munka még az éjjel elkezdődik, 's hólnap reggel már több erős Batteriájinkat láthatják a' pártosok, 's Oct. 12d. ha az idő engedi mi köszöntjük majd meg őket. Az erősségek azonban nem látnak szükségét sem élelem sem hadi-eszközök dolgában, hanem emberei napról napra inkább szökdösnek. A' Mallorca Regiment, a' Larado nevezetűnek példáján kezd elindulni. Ezen szempillantásban, midőn ezeket írom, tíz sember jött által hozzánk az elsőben említett Regimentből. Az elválasztó pont közelget. — Oct. 12d: „Ma hevesen lövöldözének egymásra az őrizet- és ostromló seregek. Látván előbbiek, hogy Batteriáink az úgynevezett magos piacon állítottak fel, egész nap tüzelének mindenféle irányzatokban, 's kivált a' várost és különösen a' Batteriákat lőtték. Reggeli 8 órakor olly czéllal rontának ki 400 Militziák, hogy ágyújinkat beszélgezzék; de mind a' mellett is, hogy az erősségekből kémenyen folyt a' tüzelés, derék vitézeink őket szinte a' bástyák alá űzékvissza, 's bennük nem kevés kárt tettek. Őt vagy hat holtjaik találtattak a' viadal helyén, kiknek elvitelekre nem vala idejek. Részünkről is sebesítették meg néhányan a' miatt, hogy a' 45dik Regimentbeli katonák erősen heveskedtek, 's nagyon közel mentek az erősségekhez, és Tisztjeik tilalmazásának ellenére is erővel meg akarák mászni a' falakat. Vigó a' Kormányzó és az ő társai, kik a' legmérgeőbb pártosok közül valók, úgy mutatják magokat, mintha nem hinnék a' spanyol Ország állapotja felől való közönséges tudósításokat, 's minden hozzájuk küldetett jelentéseknek ellenére, a' Constitúcióknak költött győzelmekkel vakítják seregeiket, és azon reménységgel kecsegtetik, hogy rövid időn segítséget fognak kapni. — Olasz

Gróf Linati nem békekövetül küldetett Seo d' Urgelből, mint előbb íram, hanem szökevényként jött f. h. 5d. szélsőstrázsainkhoz. A' Gróf tüstént tovább küldetett (minthogy az egész Országban gyűlölük) 's 8 Lovas kíséri Mont-Louis felé. Itt azonban az a' híre hogy megszökött 's Alsó-Languedocnak vette volna magát.

Az Etoile így ír még azokon kívül, mellyeket már közlöttünk, a' spanyol Királynak utazásáról: „A' Király Oct. 7d. hagyá oda Utrerát, hol a' Madridi Gaceta szerint: Viva el Rey absolutamente absoluto! felkiáltással fogadtatott, 's más nap délelőtti 11 órakor harangok' zúgása 's ágyúk' durrogása közben érkezett meg Szevillába. A' Trianai kapunál a' város' kolcsaival várta Ő Felségét a' Magistratus, az Aerixana piacon pedig 200 királyi önvállalkozottak állottak ki, egy győzedelmi-szekeret tartván kézen, mellyen Ő Felsége a' királyi palotába ment. Elfogadták ottan Ő Felségét, Don Victor Zaec, a' Pápa Követje, 's a' következő Követek: Marquis Talaru Francia Országi; Gróf Brunetti, Ausztriai; Gróf Royer, Pruszeizai; Gróf Bulgari, Orosz Birodalombeli; Gróf Sambin, Sardiniai; Biedermann, Sakszóniai Követek; Don Jose M. Carvajal Andalusianak fő Kapitánya, 's Ő Felségének udvari pompájához tartozó emberei, kik Cádizba nem követheték. Estve a' város meg volt világosítva. Oct. 9d. pompás Te Deum tartatott, mellyen Ő Felsége megjelent, a' Káptalant elfogadta, 's azután a' polgári és hadi tisztségeket kézsókolásra bocsátotta. Elkör estve is megvilágosított a' város. A' lakosok a' Király megszabadításának emlékeztére pénzt verettek, mellynek egyik felén a' Király képe van ezen körülrással: „Szevilla, Királyának és Urának VII Ferdinándnak“; a' másik felén Francia

Ország, Castilia és Leon szigete czime-
rei ezen irással: „Fejedelmi teljes jus-
saiha vissza helyhez tetett 1823.“ Oct.
10d. az Angoulemi Hercege is megérke-
zett Szevillába, 's másodsor jött ottan
egybe a' Királlyal és kir. Hercegekkel
's Hercegaszszonyokkal, kik újra kife-
lentek iránta köszönetoiket.

Ugyancsak a' közelebb említett Uj-
ság közli Oct. 25d. a' Királynak Szevil-
lából Oct. 11d. Don Victor Saezhez in-
tézett következő Decretumát: A' Re-
volutio okozta gonoszoknak nagy része
azon helytelen irányzathól ered, melly az
Ifjúságnak az által adatott, hogy veszedel-
mes de mesterségesen írott könyveket
kapott kezei közé, úgy hogy sok Ifjak,
kik gyermek korokban a' Vallás és be-
csület sinórmértékei szerint neveltettek,
öregségében azokat elfelejték, 's része-
sivé levének azon Revolutionnak, melly
most az emberi Nemzetséget meglátoga-
ta. Hogy azért ezen gonosz plánum to-
vább ne terjedjen, oda intézem legfőbb
figyelmemet, hogy a' dolgot idejében
megorvosolhassam, melyért is megha-
tároztam egy Suntuának felállitását,
mellynek tagjai olyan férjfiakból állja-
nak, kik különféle tudományos pályá-
kon jártasok, hanem keresztény és mo-
narchiai principiumokkal bírnak, 's to-
vábbá tudományos voltokról, bölcsessé-
gekről 's személyemhez való hívségekről
is ismeretesek, és a' kik az Úrnak (Don
Victor Saeznek) előlülése alatt, a' mai
naptól fogva minden könyveknek meg-
vizsgálásához kezdjenek, 's azokat meg-
nevezzék, mellyeket arra nézve alkalmatosoknak fognak találni, hogy általok
olly férjfiak formáltathatnak, kik az Ol-
tárnak, a' Trónusnak és Hazának méltó
oszlopai lehetnek. — Jelenvaló Decretu-
mot minden az Úrtól hitelhető módon
bívánom végrehajtatni. — Maga kezével
pecsétlé a' Király. — Don Victor Saezhez.

A' Gaceta de Madrid így ír
Oct. 16d: „Végre Don Evariste Szan-
Miguel is a' törvényes hatalom kezei
közé került, mellyel olly sokáig ellen-
kezni merészelt. Ezen második Riegó-
nak kézbe kerülésében is az isteni gond-
viselesnek útait kell látnunk. Minden
tapasztalás és tudomány nélkül azt hite-
té-el magával ez az ifjú lázasztó, hogy
az egész világot a' maga akaratja sze-
rint formálhatja. Ő vala egyik fő indí-
tója a' Leon szigetén kiütött Rebellió-
nak; Generálistábelli Vezére a' hitesze-
gett és felségsértő katona-csoportnak.
Madridba jövetelével pedig az átkozott
emlékezetű Espectador nevű Ujságnak
egyik fő Redactora. Hogy a' siralmas
Júl. 7dikéhez készíthesse a' Publicumot,
azon hónap' elején egy csoport semmi-
re-kellőket vezérelt, 's ezeknek szent Ba-
talion nevet merészlett adni. Mind ezen
nagy tettei készíték néki az utat az első
Miniszterségre. Midőn végre az egész
Factióval Cádizba futott, 's látta hogy
töredékeny alkotmánya düledezni kezd;
annak reménységében hogy elválasztó lé-
pést tehet, Cataloniába ment, a' félre-
vezetettek bátorságának élesztése végelt.
Mire talált azonban tévelyő útjában?
Azon feneketlen mélységre, mellybe egy
láthatatlan kéz buktatá. — Gen. Major
Don J. Capape azt mondja azon tudósi-
tásában, mellyben a' Szan-Miguel egész
osztályának elfogattatásáról és semmiré-
tételéről teszen jelentést, hogy a' neve-
zett pártos olly veszedelmes sebet ka-
pott, melly miatt élete kevés időre ter-
jedhet.“

Az Etoile jelenti Cádizból Oct. 7di-
kéről, hogy Valdes, Alava, Iatre, Istu-
ritz, Galiano, Garcia-Herreros, Arguel-
les és a' volt Cortesi-gyűlésnek 's Mi-
nisteriumának több tagjai, Gibraltárba
eleveztek.

Ugyancsak ez az Ujság írja még

újabb levelében a' Király' útazásáról a' következőket is: „Oct. 10d. estve bika-küzdésen volt jelen a' Király Szevillában. Más nap, hogy az Angoulemi és Carignani királyi Herczegek iránt tiszteletének újabb jelét adná, következő Decretumot bocsátott-ki (mellynek foglatját már említettük): „Bé akarván bizonyítani a' Király az Angoulemi és Carignani kir. Herczegek iránt azon becsülést, mellyel az ő személyeikhez viseltetik, 's azon háládatosságot, mellyet részére tett szolgálataikért 's iparkodásaikért érez, mellyeknél fogva ama fogságból, mellybe a' pártos dühösség taszította, kiszabadították; azt akarja Ő Felsőge, hogy nevezett kir. Herczegeknek az egész Országban azon tisztelet adassék, a' mi a' spanyol kir. Herczegekét illeti, 's mindenütt a' szerint fogadtassanak, valamint ezek.“ A' Király még Oct. 12d. Szevillában volt.

A' Guipuscoai egészségre ügyelő Junának Oct. 14d. jelentése szerint, a' Passagei kikötőben kiütött ragadó nyavalya tökéletesen megszűnt.

Az Oct. 23dikai Etoile a' Seo d' Urgeli utóbbi történetek felől következő hírdetményét közli a' Keleti Pyrenacumi osztály Commendansának Gen. Lieut. Baró Rottenbourgnak: „A' Seo d' Urgeli erősségek' Kormányzójának színt azon feltételek alatt ajánlatott a' Capitulatio, mint a' millyenek alatt Figueras megadta magát, hanem a' Kormányzó az egész ajánlást megveté. Azolta az ostromlás' munkái megújított igyekezettel folytatának, 's a' Pattantyússág minden akadályokat meggyőzött. Oct. 12d. virradó éjjel, mind a' mellett is, hogy az idő alkalmatlan volt, de más tekintetben még jó a' dolgosokra nézve, a' Batteriák felállítottak. Az ellenség csak más nap vevé észre az ellene tétetett rendeléseket, 's azonnal kirontott Batteriájink el-

len 200 emberrel, de a' kik, bár őket az öszveségés erősségek' ágyúinak tüzelése védelmezé is, nevezetes veszteséggel verettettek-vissza. Batteriáinkra felvonattak az ágyúk, 's a' tüzelés Oct. 14d. elkezdődik. Minden környűállások azzal biztatnak, hogy Vigo a' Kormányzó nem sokáig fog tudni ellentállani. Ezelőtt néhány nappal sebet kapott, 's ez a' várnak általadatását alkalmasint siettetni fogja.“

Ciudad-Rodrigóból Oct. 12d. jelentti még az Etoile: „Fő Kapitány Odonnel Károly ma délben egy óraker tartá itten bémenetelét. A' Nemzeti Militziák mindnyájan kivetkezettek fegyvereikből, 's lovaik elszedettek. Ezzel passusokat adának néliek a' haza menetelre, valamint számos több ollyas személyeknek is, kik a' constitutiós Systemához való ragaszkodásokról ismeretesek. Ponas és Buch Generálisok, utóbbi Valladolidi volt polgári Kormányzó, innen nagy hirtelenséggel elúztak.

A' Király egy Decretumánál fogva, mellyet Szevillában Oct. 9d. adott-ki azt rendelé, hogy a' Monarchának minden templomaiban fényes halotti Misét kell tartani szoknak lelkeikért, kik Mártz. 7dike oltá az Oltár és Trónus mellett harczoltokban elestének.

A' spanyol Király olly szandékkal van, mond az Etoile Oct. 25d., hogy azon hű Jobbágyainak, kik ügyének védelmezésére szentelék magokat, jutalmakat osztogasson. Azt mondják hogy Baró d' Eroles Spanyol Országí Gránddá 's az Armada' Fő-Kapitányává; Quesada, Longa, és Sanchez-Cisneros pedig Gen. Lieutenantokká fognak neveztetni, 's minden royalista Tisztek e' szerint léptetnek előbb rangjainkban. Gen. Lieut. Odonnel Károly Marquissá avagy Gróffá fog tétetni 's nagy-keresztet kap. A' Praelatusok közül, a' Valenciai Ersek Toledói Ersek-

ké leszén (melly az egész Monarchiában leggazdagabb Érsekség); a' Szevillai Tarragonaivá, 's a' Tarragonai viszont Valenciaivá.

Ugyancsak a' nevezett Ujság így ír Madritból Oct. 14dikéről: A' Sweitzer-Gárdának a' francia Armadánál lévő része teszen szolgálatokat a' spanyol Király' személye körül, míg a' spanyol kir. Garda felállíthatatik. — Azon királyi Decretum, mellynél fogva az önvállalkozott Madriti Militzia' Tisztjei a' Fő-városból kitiltatnak, sok e' ökelő személyeket ért, mind a' Nemesség mind a' Kereskedőség közül. Némelyek már oda is hagyák a' Fő-várost, masok pedig készülöben vannak. Bennavente Grófné ugyan nem számkivettett, de még is el akar menni Madritból, 's külső Országokon keresni cnyhülést azon bánatjában, hogy síjai és vejei Herczeg Anglona, Herczeg Abrantes, Szanta-Cruz, Alcanices és Villafranca Marquisok számkivettettek. — Herczeg Szan-Fernandó éppen azon szempillantásban vevé a' Király parancsolatját, hogy Murciába menjen, mikor Szevillában tiszteletét akará tenni Ö Felségének. Ezen Grandnak gyengesége avagy veszteglése, ki 1820-ban Külső Miniszter vala, nagy befolyással volt arra nézve, hogy Leon szigetén akkor a' pártosok győzedelmeskedének.

Madritból, Oct. 18d: Egész Extremadura, mellyről pedig azt hírlelék, hogy különösen ragaszkodik a' Constitutiohoz, jelét adá, melly lélektől vezéreltetik, midőn a' Király megszabadításáról tudósítást vett. A' Constitutio kövei minden városokban feldöntettek, 's a' Király képe minden útszakon és közönséges piacokon meghurczoltatott, jöllehet a' Landero és Empecinado vezérléseik alatt lévő Guerillák fenyegeték a' lakosokat. Empecinado 500 emberrel jelent-meg Carceres előtt, hanem a' lakosok hatalmas

tüzeléssel 's azon vitéz elhatározással fogadák, hogy magokat védelmezni fogják, vagy készek elesni a' Király mellett. Ez az ellenséges csapat Oct. 13d. reggel jelent-meg, 's más nap reggel két métföldnyire vonúlt-vissza, minekutána a' vele való viadalban még a' Caceresi aszszonyok is részt vettek volna.

Murcia, Oct. 14d. Ezen tartománynak hadi Fő-Kormányzója, Carthagena városát és erősségét ostrom alá vetette minthogy a' Király abbéli parancsolatának nem engedelmeskedett, hogy a' helyet tüstént adja-fel vagy a' spanyol vagy a' francia seregeknek, 's Ö Felségének fejedelmi jussait ismerje-meg. Ezen parancsolatokat a' Valenciai és Murciai Fő-Kapitány Oct. 9d. küldé-meg a' Carthagenai Kormányzónak, hanem a' megvívó békekövet gyalázó szavakkal illetetett, 's még a' mi több reá is löttek.

University Library C h i n a .

A' Calcuttai Ujság Dec. 12d. 1822 Chinában a' Kantoni Vice-Királynak egy rendelését közli, mellyben az nyilatkoztatik-ki, hogy Chinának Angliával való kereskedése mind addig félbeszakad, míg csak a' Chinai Igazgatásnak elégtétel nem adatik egy anglus hajónak azon tettéért, melly szerint annak emberei a' Chinaiakkal méltatlanul bántak, 's egy Chinai embert meg is öltek. Az elégtétel mellyet az Igazgatás kíván a' gyilkosoknak kiadásában áll. A' Kantoni Anglusok' még mikor a' dolog történt mingyárt protestáltak a' kereskedés' felfüggesztése ellen, hanem sikeretlenül, mint a' feljebb közlött rendelésből látszik.

Lombard-Velencei Királyság.

Egy level, melly Paduában Oct. 20d. költ szomorú leírását közli azon pusztításoknak, mellyeket a' tartós nagy esözések 's a' Felső Olasz Orzági Alpesen

lévő hónap olvadása okozának. Egy heves Sirocco (égető, fojtó szél,) a millyenre a' mostan élő emberek nem emlékeznek, hat napig (Oct. 13d. — 19d.) szabadatlanul tartó esőt hozott, melly egyesülvén az Álpesek' egész menetelén fekvő iszonyú hónap 's a' száz esztendő jéghegyeknek olvadásával, a' hegyekről jövő patakokat annyira megárasztotta, hogy azoknak elleneállhatatlan creje, a' folyóknak és csatornáknak töltéseiket mind elszaggatá, 's Felső Olasz Országának gyönyörű mezejit a' pusztító víz mind előntötte. A' pusztításokról hozasztó tudósításaink fognak majd érkezni. Ekkoráig is hallánk már annyit, hogy Casal-maggiore városka a' Pó vize mellett nagy részint elpusztult, egész Cremona víz alatt fekszik, 's más több helyeknek is ugyan ez leve sorsok. Megakadályoztatódván a' közöstitetés a' sík földéken, mellyek több mértföldnyi kiterjedésben fekszenek a' víz alatt, a' pusztításokról bizonyosabb tudósításokat nem vehetünk. Itten Paduában szinte ostrommal vett bennünket körül a' víz; csupán a' dombosabb részeken a' Vicenzába és Basanóba vivő kapuknál lehet a' szárazra kilépnünk. A' Brenta vizének töltései Oriagónál, Malcontentánál 's több helyeknél megszakadván, az egész tájat néhány mértföldnyire annyira elborítá az árvíz, hogy a' lapályosabb helyeken csupán a' kémenyei látszanak a' parasztygunyhóknak a' víz felett. A' Trevisoi országuton, se gyalog se szekéren nem lehet járni, 's a' postatáskát hajón hordják. Mind ezeknél borzasztóbbak még az Etsch vizének pusztításai. Már Verónánál két ölnyinél magasabbra hágott ez a' dühösködő hegyi-patak, úgy hogy a' St. Zeno és a' Corso-vecchio nevezetű Külső városokat egészen előntötte, 's mentül tovább terjedett annál iszonyatosabb leve, elannyira hogy la Badiánál a' 15

ölnyi magasságú gátokat 500 ölnyi szélességben keresztülszakasztván, olly leírhatatlan zajjal és hirtelenséggel borította el Polesina tartományának lejjebb eső termékeny részeit, hogy számos lakosok, barmaikkal 's minden vagyonokkal egyetemben áldozatai levének az árvíznek. Rovigo, e' szép tartományuk fő-városa mintegy tenger között fekszik, 's kétségbeeséssel küszdő lakosai, árkokat hánynak herenyében, így akarván a' végveszedelemtől menekedni. De még hátra van a' legnagyobb veszedelem, mellytől félni lehet, hogy t. i. az Etsch' hullámai a' Pó gátain is keresztül rontanak 's a' tenger víz a' tartományuk mélyebben fekvő részeit is elborítja; akkor már sok időre kihat a' pusztulás egész Polesina tartományára és a' Paduai tájakra nézve; mert a' hol most termékeny mezők vannak, ottan posványok és közbevetett vizek fognak megfenekezni. Az erős déli szél olly messzire felverte a' tenger habjait a' folyóvizek' torkolatjaira, hogy a' víz nem folyhat lefelé; hanem Oct. 19dike olta a' mikor a' szélveszek csillapodni kezdtek, úgy veszik észre, hogy apadni kezd az áradás, és ez a' környülállás olly reménységgel biztatja a' lakosokat, hogy a' Pó gátjai a' maga tulajdon hullámainak és az Erschéinek szerencsésen ellene állottak.

Pápa Státusai.

A' szent Széknél lévő rendkívülvaló francia Nagy-követ Herczeg Laval-Montmorency, a' spanyol Király' megszáditásáról Oct. 16d. estveli 8 1/2 órakor vette Párizsból rendkívülvaló Kurír által a' tudósítást, 's azt Ó Szentségével és Miniszter Cardinalis Sommaglia Ó Eminentzjával azonnal személyesen közlötte. A' sz. Atya leírhatatlan örömet érzett az örvendetes tudósításon 's azt nyájas kifejezésekben jelenté-ki ő legkeresztje-

nobb Felségének Minisztere előtt, magasztalván a' franczia kir. Armadának dicsősséges vitöz tetteit. Azután azt parancsola Ő Szent-sége, hogy a' következő vasárnap u. m. Oct. 19d. pompás Te Deum énekeltesék a' három Patriarchalis Basilikákban, hálakat adván a' Mindenhatónak ezen rendkívülvaló kegyelméért. A' szent Atya személyesen megjelent a' nevezett Vasárnap a' Basilikák' egyikében a' Lateranumi templomban, 's éléneklé a' szent Ambrús hálaadó dicséretét. Cardinális Sommaglia mint ezen templomnak Fő-Papja meghívá e' fényes isteni tiszteletre a' szent Collegiumot és a' diplomaticai Kart, 's a' hivatalosok meg is jelenének. A' feljebb említett napon Oct. 16d. midőn a' tudósítás Herczeg Laval Montmorencyhez megérkezett, kivilágosították házaikat a' franczia kir. Nagy-követ és a' Spanyol Országí 's Portugallia meghatalmazott Miniszterek; kiknek példáikat követék Oct. 19d. a' diplomaticai Karnak egyéb Tagjai is.

A' Diario di Roma azon inneplésnek környülállásos leírását közli Oct. 18d. mellyek a' mostani Pápa Ő Szent-ségének a' szent Székre való emeltetésére nézve tartattak Civita-vecchiában, Viterbóban, Pesaróban, Spoletoóban és több helyeken. Spoletoóban nevezetesen, a' sz. Atya születésének helyén, különös elragadtatással ment végbe ezen inneplés. Az új Pápa' választásáról legelsőben veve hírt Sept. 29d. különös Staféta által Signora Katharina Mongalli született della Genga Grófné, Ő Szent-ségének testvére. Spoleto és számos helyek Deputatiókat neveztek ki a' végre hogy menének Rómába, 's Ő Szent-ségének a' catholica Anyaszentegyház' legfőbb Fejé-

vé lett felemeltetésén való szerencse-kivánásait jelentenék ki.

B é c s.

Herczeg Metternich, Ő Cs. K. Apostoli Felségének Házi-Udvari-és Státus-Cancelláriusa f. h. 2d. délutáni két óraker Lembergől ide szerencsésen visszaérkezett.

Nov. 5d. a' Státus-papírosainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 81 11/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal; Sorsvonásos Költőn 1820-ról C. P.; 121 Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. — Bizonyítás 1821d. Költőnről 100 flért C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 38 7/8; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 915 for. C. P. Holl. Arany —

Bécsben a' marha húsnak fontja November hónapra Ezüstben 8, V. Czban 20 xrra határoztatott.

Magyar Ország.

A' Nagy-Mélt. kir. Helytartó Tanács Oct. 7d. Móríc Z József halálával üressé lett Concipista hivatalt Gerometa Antal Úrnak eddig volt Conceptuális Practicansnak méltóztatott adni az ő jeles tehetségére és buzgóságára nézve, 's helyébe és Zrinszky József helyébe Jakab István és Boda Antal Protocolumi Practicansokat méltóztatott felelmeini.

Zólyom sz. k. városában Oct. 13d. 117 ház leve a' tűz prédájává. Kiszucca-Újhelynek, melly már Sept. 8d. is sokat szenvedett tűz által, Oct. 2d. ismét elégett a' felső része, 's ez úttal három gyermek is oda égett.